

Examensarbete

Förskolläraryrket, 210 hp

Förskollärares diskurser om användning av digitala verktyg i förskolan

*En kvalitativ studie om hur förskollärare talar om digitala
verktyg.*

Halmstad Högskola 2023-01-15

UV6030, 15 hp

Författare: Frida Andersen & Charlotte Andersson

Handledare: Liselotte Fritzdorf & Ann-Charlotte Mårdsjö Olsson

Medbedömare: Maj Asplund Carlsson & Per Högström

Examinator: Anders Nelson

Sammanfattning

Vårt samhälle är under en ständig förändring och digitaliseringen är ett faktum, vilket ställer krav på verksamma förskollärare. Syftet med denna studie är att synliggöra de diskurser förskollärare tar i bruk och skapar samt hur förskollärare positionerar och legitimerar sig i frågan om användning av digitala verktyg i förskolan.

Metoden i föreliggande studie är kvalitativ, där semistrukturerade intervjuer med förskollärare som arbetar i fyra olika kommuner på förskolor i Sverige har utförts. Studien är inspirerad utav socialkonstruktionism, som menar att språket är socialt konstruerat och analysmetoden i denna studie är inspirerad av diskursanalys, vilket är en metod som kan användas för att analysera tal och text.

I studiens resultat går det att utläsa att det framkom motstridiga diskurser i förskollärarnas tal om användning av digitala verktyg i förskolan, där en del av förskollärarna talade om det som en utmaning, medan andra talade om det som en möjlighet. Det framkom även diskurser kring villkoret för att använda digitala verktyg, vilket innebar att där ska vara ett pedagogiskt syfte, slötittande var inget som var eftertraktat. Vår slutsats är att förskollärarna positionerar och legitimerar sig i motstridiga diskurser när de talar om användning av digitala verktyg i förskolan.

Nyckelord: Förskollärare, digitala verktyg, diskursanalys, socialkonstruktionism, diskurser.

Abstract

Our society is undergoing constant change and digitization is a fact, which places demands on active preschool teachers. The purpose of this study is to make visible the discourses preschool teachers use and create, as well as how preschool teachers position and legitimize themselves in the issue of the use of digital tools in preschool.

The method in the present study is qualitative, where semi-structured interviews with preschool teachers who work in four different municipalities at preschools in Sweden have been carried out. The study is inspired by social constructionism, which means that language is socially constructed and the analysis method in this study is inspired by discourse analysis, which is a method that can be used to analyze speech and text.

In the results of the study, it can be deduced that conflicting discourses emerged in the preschool teachers' speeches about the use of digital tools in preschool, where some of the preschool teachers spoke of it as a challenge, while others spoke of it as an opportunity. There were also discourses about the condition for using digital tools, which meant that there must be an educational purpose, casual viewing was not something that was sought after. Our conclusion is that the preschool teachers position and legitimize themselves in conflicting discourses when they talk about the use of digital tools in the preschool.

Keywords: Preschool teachers, digital tools, discourse analysis, social constructionism, discourses.

Förord

Vi vill börja med att tacka Liselotte Fritzdorf, vår handledare som har stöttat och hjälpt oss under examensarbetets gång. Vi vill även ta tillfället i akt att tacka våra respondenter för deras medverkan och slutligen ett stort tack till varandra och våra familjer som har funnits där och stöttat oss under hela processens gång! Arbetet i studien har vi sammantaget gjort tillsammans förutom transkriberingarna som vi fördelade lika mellan oss.

Frida Andersen & Charlotte Andersson
Högskolan i Halmstad 2023

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.2 Problemformulering	2
1.3 Syfte & forskningsfrågor	2
2. Tidigare forskning	2
2.1 Framväxten av digitalisering i förskolan	3
2.2 Förskollärares positionering	3
2.3 Digitala verktygens positionering i förskolan	4
2.4 Sammanfattning av tidigare forskning	5
3. Socialkonstruktionism	6
4. Metod	7
4.1 Urval & Medverkande	7
4.2 Metodval	8
4.2.1 Kvalitativ studie	8
4.2.2 Semistrukturerade intervjuer	8
4.3 Genomförande	9
4.4 Analysmetod	9
4.5 Databearbetning	10
4.6 Analysprocess	10
4.7 Etiska övervägande	12
4.8 Studiens tillförlitlighet & trovärdighet	12
5. Resultat & Analys	13
5.1 Barn idag föds in i ett digitaliserat samhälle	13
5.1.1 Utmaningar med digitala verktyg i förskolan	14
5.1.2 Möjligheter med digitala verktyg i förskolan	16
5.2 Syftet med digitala verktyg i förskolan	18
5.2.1 Slötittande eller pedagogiskt syfte	18
5.3 Det avgörande intresset	20
5.3.1 Förskollärares intresse	20
5.3.2 Förskollärares idéer om barns intresse	23
5.4 Förskollärarnas legitimeringar	24
5.5 Sammanfattning av resultat & analys	24
6. Diskussion	25

6.1 Resultatdiskussion	25
6.1.1 Digital kompetens	25
6.1.2 Barnsyn	26
6.1.3 Ansvaret	27
6.1.4 Barns intresse	28
6.2 Metoddiskussion	29
7. Slutsats	30
8. Didaktiska implikationer	31
9. Vidare forskning	31
Referenser	1
Bilagor	6
Bilaga 1	6
Bilaga 2	7
Bilaga 3	8

1. Inledning

Barn i dagens samhälle möts redan i tidig ålder av digitala verktyg som till exempel tv-apparater, mobiltelefoner, surfplattor, kameror och projektorer. Detta förutsätter att barn i dagens samhälle har någon form av digital kompetens. Av barnen i Sverige med åldern ett till fem år är 86% inskrivna i förskolan (Skolverket, 2022). Förskolan är en plats där människor möts, i sociala gemenskaper växer kunskap fram genom olika praktiker som människor blir delaktiga i (Säljö, 2015). Ökningen av de digitala verktygens inflytande i samhället har lett till att förskolor köpt in digitala verktyg (Otterborn et al., 2019, Hvit Lindstrand, 2015 och Marklund, 2020) som till exempel surfplattor som i förskolan benämns som lärplatta eller Ipad. Statistik har visat att var femte barn, i åldern 2–4 år inte har tillgång det digitala verktyget lärplatta hemma (Statens medieråd, 2019). Därav är det av vikt att förskolan tillhandahåller och aktivt arbetar med digitala verktyg för att barnen ska få samma möjligheter oavsett det socioekonomiska läget. Meningen med att inkludera digitala verktyg i förskolan är för att skapa förutsättningar för att höja barns digitala kompetens. Därigenom även deras kunskapsutveckling, vilket i sin tur bidrar till att skapa en grund för ett ansvarsfullt och kritiskt förhållningssätt till den digitala tekniken. Detta för att barnen på sikt skall kunna förstå och bedöma risker, se möjligheter samt kunna värdera information för den ständigt pågående digitalisering de möter i sin vardag (Nielsen, 2018).

Även genom den politiska styrningen genom läroplanen blir en liknande utgångspunkt synlig genom revideringarna i Lpfö 18, där flera nya läroplansmål som innefattar digitalisering presenteras. Revideringen innebar att villkoren för digitalisering i förskolan förändrades, barnen skall numera ges förutsättningar att använda sig av digitala verktyg i sitt lärande samt att de får möjlighet att utveckla en adekvat digital kompetens under sin vistelse i förskolan. Ansvaret för att målen uppnås ligger hos förskollärarna som har det yttersta ansvaret för undervisningen (Skolverket, 2018). Beschorner & Hutchison (2013) talar om digitala verktyg som att dessa kan användas som ett komplement för att stödja barns utforskande och undersökande i undervisningssituationer. Vidare talar de om att digitala verktyg även kan vara en resurs som stödjer barns lärande i situationer när de arbetar tillsammans med förskollärare, i syfte till att öka deras digitala kompetenser (Johnston, 2019). Det är av vikt att förskollärarna reflekterar kritiskt över hur de digitala verktygen används i förskolan. Lärarna är de som har autonomin att bestämma och påverka sin arbetsmiljö. Deras engagemang, erfarenheter, effektivitet samt känsla av syfte är därav avgörande för de beslut som tas när det handlar om digitala verktyg och hur det skall användas i förskolan (Schriever, 2021).

1.2 Problemformulering

Som inledningen belyser har revideringen i läroplanen tillfört tydliga mål kring digitalisering i förskolan. Trots tydliga mål har forskning som Bonneton- Botté et al., (2021) & Forsling (2017) redogjort för att förskollärare sällan använder digitala verktyg i undervisning då en rädsla och osäkerhet finns. Detta skapar dessutom en oro hos förskollärarna att barnen inte får samma möjligheter att utveckla en adekvat digital kompetens. Mot denna bakgrund samt vad som belysts i inledningen är det därför av intresse att undersöka hur förskollärare positionerar sig och vilka diskurser de tar i bruk när de talar om användning av digitala verktyg i förskolan. Utifrån diskursanalys som denna studie är inspirerad av, är det en fördel att utgå från inställningen skeptiska tolkningar. Med skeptiska tolkningar menas det att man söker efter ett syfte som underliggert det sätt som något presenteras eller hur det talas om något (Bryman, 2018).

1.3 Syfte & forskningsfrågor

Studiens syfte är att synliggöra diskurser förskollärare tar i bruk och skapar samt hur förskollärare positionerar sig ifråga om användning av digitala verktyg i förskolan. Dessutom ämnar examensarbetet att ge kunskap samt kännedom om hur förskollärare legitimerar sina uttalande när de talar om digitala verktyg, för att inspirera förskollärare till att våga använda digitala verktyg aktivt i förskolan.

-Hur talar förskollärare om digitala verktyg i undervisningen i förskolan?

- Hur legitimerar förskollärare diskursivt användningen av digitala verktyg i förskolan?

2. Tidigare forskning

Det finns betydande forskning från såväl nordiska- som utomnordiska länder som berör bruket av digitala verktyg inom det förskolepedagogiska området. Kontexten kan skilja sig åt i studierna men relevansen av det som lyfts fram är trots det av betydelse. Forskningen belyser såväl hur framväxten av digitaliseringen i samhället har påverkat förskolan, hur förskollärare positioneras samt hur digitala verktygen positioneras. Dessa områden är relevanta för att belysa hur kunskapsläget inom det aktuella området ser ut just nu samt för att få en bakgrund till föreliggande studie. I studien benämns positioneringar, vilket kan förklaras med vilken position förskollärarna och de digitala verktygen tar samt får i föreliggande studie.

2.1 Framväxten av digitalisering i förskolan

Marklund & Dunkels (2016) redogör för att Sverige har en av världens mest utvecklade IT-infrastruktur, dock har digitala verktyg inte alltid haft en given plats i förskolans verksamhet och i mediedebatter. Villkoren för detta förändrades år 2019 i och med den reviderade läroplanen Lpfö 18, där det tillkom läroplansmål som innefattade digitalisering och digitala verktyg i förskolans verksamhet. Revideringen innebar att villkoren för digitalisering i förskolan har förändrats, barnen ska numera ges förutsättningar att använda sig av digitala verktyg i sitt lärande samt få möjlighet att utveckla en adekvat digital kompetens under sin vistelse i förskolan (Skolverket, 2018). Detta har bidragit till att lärplattor i förskolan har ökat markant de senaste åren (Otterborn et. al, 2019, Hvit Lindstrand, 2015 & Marklund, 2020).

Politiska diskussioner har förts då både förväntningar och oro har uppstått hos förskolepersonal och vårdnadshavare, när barn skall lära sig att läsa och skriva med hjälp av digitala verktyg. Det har dock framkommit goda resultat för hur användning av digitala verktyg kan bidra till olika aspekter av barns utveckling och lärande. Trots goda resultat kring användning av digitala verktyg har där även funnits en oro för att användning av digitala verktyg ska ha negativa effekter på barns utveckling (Skantz Åberg et. al 2014). Även Rowsell & Harwood (2015) ifrågasätter huruvida digitala verktyg som till exempel lärplatta passar in i förskolekontexten, då lärplattor i allt större utsträckning läggs i händerna på barnen. I artikelns resultat framgår det dock att fördelarna med användning av lärplattan är fler då de kan bidra till ett större multimodalt meningsskapande. Försättningsvis förklarar Forsling (2017) att barns undervisning inte bör ses som hotad av en integrerad undervisning med digitala verktyg utan de kan och bör ingå i undervisningen.

Utifrån ovanstående stycke synliggörs det att det förekommer påtryckningar både från forskning och politisk styrning genom läroplanen kring digitalisering i förskolan, vilket sätter press och ansvar på förskollärare att skapa förutsättningar för barnen att använda sig utav digitala verktyg i undervisningen.

2.2 Förskollärares positionering

Studier gjorda av Forsling (2021) & Veraksa et al., (2021) redogör för vikten av att förskollärare berättar och visar hur de digitala verktygen används och i vilket syfte. Det är en viktig faktor för meningsskapande i undervisning med digitala verktyg. Förskollärarna i studierna var närvarande och stöttade barnen under hela processen. Endast digitala verktyg utan en förskollärares vägledning ger inte i samma utsträckning den

möjlighet till lärande som annars kan ske. Även Niensens (2014) studie visade att förskollärares agerande är därav av största vikt för att utmana, stötta, vägleda samt för att uppmuntra barnen till att använda olika strategier.

Vidare redogör Almén (2021) för att de digitala verktygen ökar barnens agens under användandet, men att detta kan ske på bekostnad av förskollärares agens, därav är det av vikt att förskolläraren reflekterar över vilka digitala verktyg som erbjuds och vad syftet med de olika är. I likhet till Nielsen (2014), Forsling (2021) & Veraksa et al., (2021) belyser Petersen (2015) studie att förskollärares inställning till det digitala är viktiga faktorer för möjliggörande eller underminerande av barnens agerande och lärande under aktiviteter med digitala verktyg.

Vidare har det visats att digitala verktyg inte används i någon större utsträckning på grund av förskollärares känsla av att de brister i sin digitala kompetens. Detta har i sin tur lett till att förskollärare reflekterat över att det är oroliga för att barnen inte får förutsättningar till att utveckla en adekvat digital kompetens (Bonneton- Botté et al., 2021 & Forsling, 2017). Däremot framkommer det att förskollärare efterfrågar kompetensutveckling för att kunna integrera digitala verktyg i högre utsträckning i undervisningen i förskolan (Otterborn et al., 2019 & Bonneton- Botté et al., 2021). Dock så visade det sig i Palaiogous (2016) undersökning att även om lärarna är digitalt kompetenta i deras privatliv så är där hinder för att implementera digitala verktyg i praktiken i förskolan.

Utifrån stycket ovan, synliggörs vikten av förskollärares förhållningssätt gentemot digitala verktyg samt deras agerande vid användning av digitala verktyg i förskolan. Vikten av att belysa detta område är relevant till denna studie för att de synliggör förskollärares positioneringar inom användning av digitala verktyg.

2.3 Digitala verktygens positionering i förskolan

Expansionen av digitala verktyg förändrar de medier som använts för berättande, vilket utmanar de traditionella läroböcker och undervisningsmetoder som finns på förskolan (Skantz Åberg, Lantz Andersson & Pramling, 2014 & Otterborn, Schönborn & Hultén, 2019). Lundqvist et. al (2021) skriver att alla barn skall erbjudas en utbildning som innehåller undervisning integrerad med digitala verktyg. Undervisningen ska utgå från barnens intresse och de digitala verktygen ska underlätta barns lärande. Barn i förskolan ska ges förutsättningar att bli introducerade till och använda digitala verktyg i deras lärande och utveckling (Skantz Åberg et. al

2014). Disney, Barnes, Ey & Geng (2019) och Petersen (2015) menar att framstegen som gjorts inom digital teknik och pekskärmar har förändrat sättet som barn agerar och engagerar sig med pekskärmen. Lärplattan möjliggör att kommunikation kan ske smidigt och snabbt utan att ta över andra uppgifter, då den har en användarvänlig karaktär och kan placeras till exempel i mitten av en grupp med barn så att de kan samarbeta med varandra (Vaughan, Beers, 2017).

På grund utav att flertalet förskollärare och forskare erkänner fördelarna som en lärmiljö rik på digitala verktyg har för barnen, har diverse digitala verktyg som till exempel laptop, projektorer, kameror och smartboards sakta tagit plats på det flesta förskolorna i dagens samhälle (Vaughan, Beers, 2017). Utöver det innebär även användning av en interaktiv whiteboard i förskolan barn och förskollärare en ny form av interaktiv lärmiljö, som kan bidra till olika samarbetsmöjligheter, till exempel att undersöka vetenskaplig kunskap, resonera och ge varandra feedback samt dela information och idéer, video, ljud samt bilder. Däremot har det visat sig i denna studie att den interaktiva whiteboarden mestadels användes som ett visnings eller presentationsverktyg (Bourbour, Vigmo & Samuelsson, 2015).

Vidare redogör Papadakis, Kalogiannakis & Zaranis (2018) i sin studie att digitala verktyg i form av en dator och surfplatta, med en utvecklingsanpassad programvara som är inbäddad i barnens dagliga rutiner kan ge ett väsentligt bidrag till barnens förståelse av siffror. Det finns som sagt såväl argument för hur digitala verktyg kan bidra till barns utveckling som en oro för huruvida de har negativa effekter eller ej (Skantz Åberg et al., 2014). Däremot framgår det i Rowsell & Harwood (2015) studie att fördelarna med användning av lärplattor är fler då de kan bidra till ett större multimodalt meningsskapande.

Utifrån ovanstående stycke har det visats hur forskning positionerat digitala verktyg som att dessa kan ge barnen ett väsentligt bidrag till deras utveckling och lärande i förskolan. Dock framkommer det att viss oro fortfarande finns kring digitala verktyg i förskolan.

2.4 Sammanfattning av tidigare forskning

Tidigare forskning som redogjorts för ovan, visar att det hänt en del när det kommer till digitala verktygens positionering i förskolan sen revideringen av läroplanen. Forskningen har belyst att trots tydligare läroplansmål gällande digitalisering, används sällan digitala verktyg i undervisning. Forskningen har studerat förskollärares undervisning med digitala verktyg i förskolan, där forskningen redogjort förskollärares förhållningssätt, agerande samt positionering på olika vis. Dessa olika delar är av vikt för vilken effekt digitala verktyg i undervisning skulle kunna ha på barnens lärande och

utveckling. En orsak till att digitala verktyg inte används frekvent som visats i studier är att det kan bero på en rädsla eller osäkerhet hos förskollärarna. Det har även redogjorts för studier som undersökt vilka effekter digitala verktyg kan ha på barns lärande och utveckling, varav flertalet studier visar att digitala verktyg kan ha positiva inslag när det gäller barns utveckling och lärande. Den tidigare forskningen har belyst hur kunskapsläget ser ut just nu inom det förskolepedagogiska området, vad det gäller digitalisering i förskolan och förskollärares positioneringar. Därav är det av intresse för denna studie att belysa dessa olika områden för att sedan kunna undersöka och synliggöra hur förskollärare talar kring digitala verktyg i förskolan.

3. Socialkonstruktionism

I följande avsnitt presenteras studiens teoretiska utgångspunkt. Studien är inspirerad av ett socialkonstruktionistiskt teoretiskt ramverk som lämpar sig för att synliggöra de diskurser som visar sig i språket förskollärare använder, när de talar om hur de använder digitala verktyg i förskolan. Människors kunskap och vetande ses som socialt konstruerade faktorer, vilka kommer från språket som människor skapar tillsammans. Då språket är socialt konstruerat blir också människors kunskap om verkligheten socialt konstruerad snarare än att kunskapen upptäcks på ett objektivt sätt (Säljö, 2015). Utifrån den epistemologiska samt ontologiska positionen socialkonstruktionismen anses kunskap som något som är ständigt förnyande och därför obestämbar, liksom en utmärkande variant av vår sociala verklighet som inte kan ses som den slutgiltiga varianten (Bryman, 2018).

Inspirationen av socialkonstruktionism gör det möjligt att i föreliggande studie undersöka språket som förskollärarna använder sig utav när de talar. I den sociala praktiken på förskolan talar förskollärarna på olika sätt om barn, digitala verktyg och genom den språkliga interaktionen kan kunskap föras vidare och diskurser kan synliggöras i hur de talar, vilka ord och begrepp de tar i bruk. Utgångspunkten är att kunskaper är något som växer fram genom olika praktiker, människor blir delaktiga i dessa kunskaper i vårt samhälle, kunskap är alltså enligt socialkonstruktionism något som människan blir delaktig i (Säljö, 2015).

Inom socialkonstruktionism läggs tyngdpunkten på språklig social interaktion som grund för kunskap, där all kunskap skapas i en intersubjektiv kontext där språklig interaktion konstruerar relationer mellan subjekten så väl som mellan subjekten och objekten. I konstruktionerna skapas människans verklighetsuppfattning och självförståelse (Thomassen, 2007). Kunskap skapas i sociala gemenskaper genom språkliga relationer, kunskapsprocessen är därför inte primärt individuell. Utifrån föremål

och/eller fakta tolkar och bygger människan sin förståelse (Holmberg, 2010). I sociala gemenskaper uppstår kunskaper som sedan förs vidare till nästa generation genom deltagande och kommunikation i varierande praktiker, utanför såväl som inom en formaliserad utbildning. Förskolläraren har en avgörande roll i form av att vara länken mellan de kunskaper och erfarenheter som är lagrade i det kollektiva minnet till barns föreställningsvärld (Säljö, 2015).

Olika uppfattningar inom socialkonstruktionism har problematiserats, gällande hur förhållandet mellan verklighet och konstruktion bör uppfattas. Existerar fenomen endast i kraft av praktiker och begrepp eller är konstruktioner ett sätt att tolka och beskriva en verklighet som oberoende existerar av människans begrepp, tankesätt och praktiker. Det rör sig om hur struktureringen och tolkningen av verkligheten bestäms av en dominerande språklig praxis, då det individuella medvetandet om sanning och verklighet inte kan definieras på egen hand. Då kunskap uppstår i ett socialt och samhälleligt sammanhang som bestäms av sociala och samhälleliga strukturer (Thomassen, 2007).

4. Metod

I det följande avsnittet kommer valet av forskningsansatsen att presenteras samt kommer etiska ställningstagande att redovisas.

4.1 Urval & Medverkande

Studiens urval grundar sig på ett målstyrt urval, som Bryman (2018) förklarar som ett strategiskt urval, vilket innebär att ett medvetet val om vilka som deltog i studien har tagits. Vi utgick ifrån följande kriterier i urvalet av de personer som inkluderades i studien:

- Förskollärare, som arbetar i förskolan.
- Sex medverkande.
- Medverkandes arbetsplatser är belägna i olika kommuner.
- Medverkande har olika långa arbetslivserfarenheter.

I studien medverkade sex högskoleutbildade förskollärare, alla sex medverkande är kvinnor i åldrarna 25 - 41 år som är verksamma på förskolor i fyra olika kommuner i södra Sverige. De medverkande hade olika långa arbetslivserfarenheter, allt från 2 - 13 år. Med hänsyn till den begränsade tiden vi hade på oss, blev totalt sex förskollärare intervjuade. Eriksson-Zetterqvist & Ahrne (2015) redogör för att antalet intervjuer är tillräckligt för att ge ett oberoende och nyanserat uppfattande av det som studien efterfrågar. Vi valde att intervjua förskollärare då föreliggande studies syfte tar förskollärares språk i beaktande. Det är även förskollärarna som har det övergripande ansvaret för undervisningen i förskolan.

Skolverket (2018) redogör för i lpfö18 genom beskrivningen förskollärare skall leda de målstyrda processerna och undervisningen ska ske under ledning av förskollärare. Valet av att intervjua förskollärare i olika kommuner var för att utvidga urvalet av de medverkande eftersom det kan vara skillnader och likheter över hur de talar om digitala verktyg i undervisningen. Då digitalisering i förskolans verksamhet inte alltid har varit en självklarhet, togs detta i beaktande och därför valdes det att intervjua förskollärare med olika långa arbetslivserfarenheter för att vidga spektrumet för hur de talar om digitala verktyg i förskolan.

4.2 Metodval

I följande avsnitt presenteras studiens metod. För att besvara studiens forskningsfrågor har en kvalitativ metod med semistrukturerade intervjuer använts där det har tagits hänsyn till studiens teoretiska utgångspunkt, socialkonstruktionism samt analysmetoden diskursanalys som studien har inspirerats av. Vi anser det som mest relevant eftersom diskurser skapas och konstrueras genom språket, vilket socialkonstruktionismen tar utgångspunkt i. Bjørndal (2018) redogör för att en djupare förståelse av det som studeras kan nås med en kvalitativ metod, vilket är i överensstämmelse med våra forskningsfrågor.

4.2.1 Kvalitativ studie

Studien är av kvalitativ karaktär, vilket Bryman (2018) förklarar är en speciell forskningsstrategi som fokuserar mer på ord snarare än siffror. Vidare redogör Bryman för att kvalitativ forskning understryker ett induktivt synsätt på relationen mellan forskning och teori där tonvikten är på generering av teorier samt att fokus är på hur individen tolkar och uppfattar sin sociala verklighet. En kvalitativ undersökning öppnar i större utsträckning upp för en helhetssyn på sociala processer och sammanhang, vilket leder till en djupare förståelse (Bjørndal, 2018). I och med att respondenterna får en större frihet för att uttrycka sin personliga upplevelse och förståelse av det som undersöks blir datan mer trovärdig, vilket Bjørndal (2018) menar är en klar fördel med en kvalitativ studie.

4.2.2 Semistrukturerade intervjuer

För att besvara de forskningsfrågor som ställts i föreliggande studie, har vi valt att utföra semistrukturerade intervjuer. Det innebär att intervjuaren i förtid har skapat ett frågeschema med relevanta frågor som sedan ställs under intervjuerna. Intervjuaren kan dock lägga till frågor eller ställa frågorna i annan ordningsföljd, frågorna kan vara mer allmänna och öppna till skillnad från en strukturerad intervju (Bryman, 2018). Valet av att föra semistrukturerade intervjuer som metod var för att till skillnad från en enkätundersökning så kan intervjuer skapa möjligheter till nyansering och

fånga det individuella och motsägelsefulla, vilket kan bidra med möjlighet att definiera ämnet och tillföra nya perspektiv till frågeställningarna (Hillén, Johansson & Karlsson, 2013). Vidare redogör Bjørndal (2018) för att intervjuer är en särskilt gynnsam metod vid kvalitativa studier, då det skapas goda möjligheter för att fånga upp nyanser och detaljer samt möjligheten att vara flexibel. Metoden kan dock vara tidskrävande, vilket vi har tagit i beaktande under planeringen. Vi har valt att spela in intervjuerna för att sedan transkribera dem. Genom transkribering av intervjuer möjliggörs det att studera hur förskollärarna använder språket, vilket i sin tur gör det möjligt att synliggöra hur de positionerar sig när de talar och vilka diskurser som tas i bruk.

4.3 Genomförande

Till en början skickades ett informationsmail (se bilaga 1) ut till de sex tänkta medverkande, där information kring studiens syfte, metod och Vetenskapsrådets forskningsetiska principer belystes. Alla de medverkande svarade och tider för intervjuer bokades in, dock var det en medverkande som tyvärr avbokade dagen innan på grund av sjukdom. Därav fick vi ta kontakt med en annan förskollärare, som kunde ställa upp på en intervju dagen efter. De semistrukturerade intervjuerna hölls på samtliga medverkandes förskolor. Samtliga intervjuer genomfördes inom loppet av en vecka och varade mellan 8–20 minuter. Alla intervjuer spelades in för att sedan transkriberas. Studien fokuserar på hur förskollärare talar kring användning av digitala verktyg i undervisningen, det är därav av vikt att vi spelade in intervjuerna för att sedan kunna spela upp materialet igen och lyssna på hur förskollärarna talar om användningen. Bryman (2018) redogör för vikten av att ha ett inspelningsverktyg, då det skapar möjligheten att lyssna på intervjuerna flera gånger men även pausa och gå tillbaka i materialet. Det skapar även förutsättningar att fånga upp respondentens egna ord, vilket kan vara svårt vid att enbart föra anteckningar. Frågorna som ställdes under intervjuerna var förutbestämda, (se bilaga 3) det fanns generella samt öppna frågor, för att göra det möjligt för förskollärarna att kunna tala utifrån deras åsikter och erfarenheter. Utifrån socialkonstruktionismen uppstår kunskap i sociala gemenskaper och samhälleliga sammanhang genom språkliga relationer (Thomassen, 2007). Detta kan leda till att respondenterna har präglats av oss och vi av dem och detta kan därför ha haft en påverkan på hur vi ställde frågorna och hur respondenterna har svarat på dem.

4.4 Analysmetod

Den analysmetod som användes för att analysera den insamlade datan, är inspirerad av diskursanalys. Diskurs kan förklaras som en språklig enhet,

samtals eller kommunikationsform. Diskursen utgör de sätt som människan talar om ett fenomen samt på det sätt människan kan förväntas tala. Med andra ord en uppsättning av sociala förväntningarna på vad eller hur något skall sägas (Bryman, 2018), vilket är av intresse i denna studie då vi undersöker vilka diskurser förskollärare tar i bruk och skapar samt hur förskollärare positionerar sig genom språket ifråga om användning av digitala verktyg i förskolan. Vidare redogör Bryman (2018) för att det inom diskursanalys finns två tydliga drag som rör ontologi och epistemologi. Det ena draget innebär att den är anti-realistisk, det finns ingen yttre verklighet med en slutgiltig beskrivning. Det andra draget är att den är konstruktionistisk som innebär att vikten läggs dels på de versioner av verkligheten, som medlemmarna i miljön som vi studerar uttrycker samt dels på hur denna verklighet formas av deras tolkningar. I föreliggande studie är medlemmarna förskollärarna och miljön är på förskolan.

För att analysera empirin inspirerades vi utav att använda oss av begreppen funktion och effekt. Det är begrepp Holmberg (2010) använder som analysverktyg i sin avhandling. Analys med stöd av det första begreppet synliggör vilken sorts funktion ett uttalande har och möjliggör en fördjupad analys kring hur förskollärare positionerar sig när de talar om hur digitala verktyg används. Genom dessa funktionshypoteser skapas möjligheter till att synliggöra olika diskurser som legitimerar uttalanden som förskollärarna gör. Analys med stöd av det andra begreppet synliggör de effekter som ett yttrande skulle kunna tänkas ha (Holmberg, 2010). Med legitimera avser vi i studien att det är ett berättigande som förskollärarna gör genom deras diskurser och positioneringar som de tar i bruk eller skapar när de talar.

4.5 Databearbetning

Databearbetningen startade genom att vi delade upp ljudfilerna av intervjuerna och började transkribera på varsitt håll, anledningen till detta var den begränsade tid vi hade för denna studie. Transkriberingen av det inspelade material har en betydelsefull del i bearbetningen av materialet (Bryman, 2018). Vi lyssnade på materialet i korta sekvenser för att sedan pausa och skriva ned det som sades i ett dokument på google drive, när vi antecknat ned vad som sades i en fråga lyssnade vi sedan igenom materialet två gånger till för att försäkra oss om att vi inte hade missat något. Transkriberingen som utfördes var ordagrann i tal-form, pauser samt utfyllnadsord som "eeh" och "emmh" skrevs ned för att skapa en helhetsbild av de medverkandes svar.

4.6 Analysprocess

Analysprocessen startades redan vid transkriberingen, då vi lade märke till likheter, skillnader och begrepp som förskollärarna använde när de talade.

När transkriberingen av intervjuerna var färdigställda, skrev vi ut dessa. Transkriberingen lästes två gånger och de delar som ansågs som mest relevanta till studien klipptes ut och börjades sorteras. Därefter sökte vi efter mönster i förskollärarnas begrepps bruk, likheter samt skillnader i hur de talade, vilket ledde till att citaten kategoriseras för att göra processen övergriplig. De olika kategorierna var kompetens/intresse, där förskollärarna använde sig av till exempel begrepp som intresse samt kompetens på olika sätt. Nästa kategori var slötittande/pedagogiskt syfte då förskollärarna talade om de digitala verktygen på olika sätt och resonerade kring användningen av digitala verktyg. Sista kategorin var digitalt samhälle där förskollärarna resonerar kring digitala verktyg i förskolan. Vi gick sedan vidare genom att läsa citaten som placerats i kategorin och därefter sorterades citaten ännu en gång, då vi behövde avgränsa oss ytterligare utifrån studiens storlek.

De citat som valdes bort var de som ansågs vara icke relevanta, då de var för spretiga eller för att de inte gav oss något att analysera i relation till studiens syfte och frågeställningar. Sista steget var att leta upp citaten vi valt ut i vår empiri på datorn för att sedan kopiera in det till vårt dokument. För att analysera empirin inspirerades vi utav att använda oss av begreppen funktion och effekt samt positionering. För att komma åt vilken funktion och effekt ett yttrande hade samt vilka positioneringar förskollärarna intog, analyserades språkbruket och begrepp markerades med färg i citaten. Dessa begrepp var sedan de som lyftes fram i analysen.

Exempelvis analyserades uttalandet:

*“Jag jobbar ju inte att **ipads** ska vara **tillgänglig för barnen** bara för **slötittande** utan att det gärna ska vara ett **pedagogiskt syfte** med det eeh att man tar fram det i en.. ja men en **pedagogisk aktivitet**, jag ser ju digitala verktyg som ett verktyg liksom för att precis som alla andra..” (Linda)*

Linda positionerar sig själv utifrån ovanstående citat som att det är hon som är den enda som jobbar för att hindra barnen från “slötittande” på Ipaden. Funktionen med hennes framställning skulle kunna ses som ett försök till att positionera sig och framstå som medveten och kompetent. Medveten då hon i sitt uttalande uttrycker sig om att det finns ett problem med att barn slötittar på Ipad, kompetent eftersom hon talar om att hon skall hindra dem från slötittande genom att det skall finnas syfte och det skall ses som ett verktyg att tillgå i verksamheten. Effekten av denna konstruktion blir att barnen i dagens samhälle, vilket där det sker slötittande som innebär att barnen inte behöver anstränga sig särskilt mycket, ser digitala verktyg som underhållning istället för verktyg att söka information, eller som att användas som ett verktyg till att producera. För att synliggöra positioneringen och hur förskollärarna legitimerar sig var fokuset på

språkbruket, vilka ord använde det sig av, talade de utifrån sig själv eller i vi-form.

Utifrån föreliggande studies teoretiska ramverk, socialkonstruktionismen som Thomassen (2007) redogör för, innebär det att verkligheten ses som ett råmaterial som får innehåll och form genom människans begrepp, dock avspeglar inte begreppen något som kan existera i sig utan som oberoende av det diskursiva nät som ger det form. Genom att använda oss utav analysverktygen som redogjorts för ovan samt det teoretiska ramverket möjliggör det att synliggöra diskurserna i vår empiri. Vidare redogör Thomassen (2007) för att det bör understrykas att även om fenomen uppträffas blir de inte mindre verkliga. Konstruktioner och diskurser ger fenomen, form och innehåll dock bör det tas i beaktande att det ändå finns verklighet, vetande och sanning.

4.7 Etiska övervägande

Studien utgår från Vetenskapsrådets fyra forskningsetiska principer, vilka är informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet samt nyttjandekravet (Vetenskapsrådet, 2017). Dessa har tagits i beaktande vid utformningen, dataproduktion och vid bearbetning av empirin. Deltagarna i den här studien har blivit informerade om studiens syfte genom ett informationsmail (se bilaga 1). De fick möjligheten att delta i studien genom att skriva på en samtyckesblankett (se bilaga 2) om deras medverkan, med informationen att de när som helst kan avbryta denna utan att ange orsak. Vi har även informerat deltagarna att deras personuppgifter kommer att behandlas konfidentiellt, vilket innebär att deras namn kommer att vara fiktiva. Detta för att identiteter inte skall kunna avslöjas samt för att minimera risken för obehöriga skall ta del av personuppgifter. Vi har även informerat deltagande att insamlad data endast kommer att användas som underlag till det berörda examensarbetet och kommer efter transkription att destrueras.

4.8 Studiens tillförlitlighet & trovärdighet

Bryman (2018) redogör för fyra kriterier som denna studie utgått ifrån. De fyra kriterierna är, trovärdighet, överförbarhet, pålitlighet samt möjlighet att styrka eller konfirmera, detta för att säkerställa studiens kvalitet. Det första kriteriet, trovärdighet, innefattar hur troliga eller sannolika de resultat som framkommit i studien är samt att studien skall ha följt de riktlinjer som finns för att skriva ett examensarbete. Det andra kriteriet, överförbarhet innebär om studiens resultat kan tillämpas i andra kontexter. Det tredje kriteriet, pålitlighet, innebär att en redogörelse för vilka val som har tagits samt hur och varför dessa val har gjorts. Det fjärde kriteriet, möjlighet att styrka eller konfirmera, innefattar att forskarna har uppsikt över sina egna värderingar

så att dessa ej har haft en avgörande påverkan på undersökningen under studiens gång (Bryman, 2018). I föreliggande studie har dessa kriterier tagits i beaktande genom att riktlinjer för examensarbete har följts, studiens val har redovisats i avsnittet metod där forskningsansatsen motiverats och redogjorts för samt där etiska övervägande har presenterats.

5. Resultat & Analys

I avsnittet nedan presenteras resultat och utdrag från analysen av den insamlade empirin. Resultatet har analyserats i relation till syfte och forskningsfrågor som är följande: Studiens syfte är att synliggöra diskurser förskollärare tar i bruk och skapar samt hur förskollärare positionerar sig ifråga om användning av digitala verktyg i förskolan. Hur talar förskollärare om digitala verktyg i undervisningen i förskolan samt hur legitimerar förskollärare diskursivt användningen av digitala verktyg i förskolan?

Som tidigare nämnts är alla namn fiktiva för att säkerställa konfidentialitetskravet. Citaten som framkommer är utdrag från transkriptionen och är kursiverade för att läsaren lättare skall kunna urskilja respondenternas resonemang och våra analyser. I analyserna dras det kopplingar till studiens teoretiska ramverk, socialkonstruktionism samt diskursanalys. Resultatet kommer att presenteras utifrån fyra rubriker som lyder, barn idag föds in i ett digitaliserat samhälle, syftet med digitala verktyg i förskolan, det avgörande intresset samt förskollärarnas legitimeringar. Rubrikerna framkom under bearbetning av empirin när vi kategoriserade citaten för att synliggöra om där fanns några diskursiva praktiker.

5.1 Barn idag föds in i ett digitaliserat samhälle

I följande avsnitt beskrivs kategorin *barn idag föds in i ett digitaliserat samhälle*. I analysen framkom det två diskurser som benämns som *utmaningar med digitala verktyg i förskolan* som växte fram då förskollärarna uttryckte ord som att våga, otillgänglighet samt dyrt. Den andra diskursen, *möjligheter med digitala verktyg i förskolan* växte fram eftersom förskollärarna uttryckte ord som hjälpmedel, ofta, hjälpa varandra samt tillgänglighet. Dessa synliggjordes genom bearbetningen av empirin med fokus på hur förskollärarna talar om digitala verktyg. Språket som användes gav innehåll för två positioner, vilket skapar en bild kring hur de talar. Konstruktioner är dock kontingenta, vilket innebär att det som ses som utmaningar i ena stunden kan i nästa stund ses som möjlighet.

5.1.1 Utmaningar med digitala verktyg i förskolan

Nedan följer tre citat från förskollärarna Linda, Kim och Karin med efterföljande analys.

“Ehm för det är ju lite det man vill att barnen ska våga, för det är det man märker då med äldre personal eller kollegor då att dem inte riktigt vågar, det är ju det vi ska lära dem eh att dem ska våga använda verktyget och inte vara rädda för att det ska bli fel ehh för det är ju då man lär sig också”. ... ”det är nog mer pengamässigt att saker kan ju gå sönder och så eeh att det inte är tillgängligt alltid men sen är ju ipads också dyra och de är ju tillgängliga så.. det är ju lite.. hur man ser på vissa.. alltså värde på vissa saker, jag tror att det är de.” ... “jag känner ändå att jag har ganska så stor kompetens kring det så då vill jag gärna att man sitter tillsammans och går igenom och visar och att man vill precis som barnen lära sig som pedagog då för annars så blir det ju bara.. alltså.. ja men en.. leksak för barnen”(Linda).

I citatet ovan synliggörs det hur Linda uttrycker “*man vill att barnen ska våga*”, vilket indikerar en strävan efter en önskan över att barnen skall få möjlighet att utforska digitala verktyg men att en utmaning för att detta skall ske finns. Dilemmat Linda talar om är att få äldre kolleger eller personal till att våga använda sig av digitala verktyg i förskolan, att rädslan för att göra fel hindrar de äldre kollegorna. Linda uttrycker på så vis en jag och dem position, att hon vågar prova och inte är rädd för att göra fel, medan hennes äldre kolleger inte vågar att utmana sig själva. Effekten av denna konstruktion leder till att barnen inte får använda eller utmanas i sin användning av digitala verktyg i förskolan.

Linda talar även om en annan utmaning med tillgängligheten av digitala verktyg, nämligen att det är en kostnadsfråga och skörheten med att det kan gå i sönder. Sedan problematiserar Linda detta genom att påpeka att Ipaden är tillgängliga för barnen och dyra, vilket hon sedan värderar som att det är en fråga på hur människan ser på saker och ting. Funktionen med Lindas framställning kan vara ett försök i att framställas som medveten och kompetent. Medveten genom att resonera kring andras kompetens och kostnaden för digitala verktyg, kompetent genom att understryka att det är de som skall lära barnen att våga och att hon är en av de som vågar och har kompetensen för det.

Vidare resonerar Kim kring utmaningar med kompetens och digitala verktyg i förskolan;

“Ehh jag skulle önska att man kanske använde det mer ehh och att man hade då rätt kompetens till de, att man känner att man själv vet vad man sysslar med, och att man får tiden till de, ge tiden till kollegor också att lära sig det, så att de inte bara är en som sitter på all information utan att

man... delger varandra. ...Vi ska komma till det steget att vi släpper ipaden där också, ehh och det är ju att vi behöver tänka om, å att alla tänker på lika i arbetslagen, att våga lita mer på barnen .... så tyvärr har vi det al, ldeles för lite”(Kim)

Kim talar i citatet ovan om kompetens, både sin egen och att kollegor skall få tid att utveckla sin kompetens. Kim sade “så att de inte bara är en som sitter på all information utan att man... delger varandra”. Utifrån Kims uttalande finns en strävan av att delge varandra kunskap, att en kompetens hos fler kan uppnås vid en social praktik. Genom deltagande och språklig kommunikation kan den kunskap som behövs nås, för att kunna använda digitala verktyg i en bredare form än vad de gör i dagsläget.

Kim talar om att hon önskar att använda sig av digitala verktyg mer, men att flera faktorer hindrar henne från att det blir så. Vidare talar Kim om att det finns osäkerhet, brist på kompetens och att de inte är överens i arbetslaget på vad de digitala verktygen har för betydelse i förskolan och om det går att lita på barnen när de lämnas med digitala verktyg. Funktionen med Kims resonemang kan för hennes del vara att visa att hon är medveten om att de digitala verktygen behöver användas, och vara mer tillgängliga i verksamheten men att det har mycket kvar att arbeta med för att det skall ske. Medan Linda som talade om att barnen skulle våga använda digitala verktyg mer uttrycker Kim att det är förskollärarna som har svårigheter att våga lita mer på barnen.

Vidare uttrycker Karin sina funderingar kring barn och digitala verktyg i förskolan;

“Barn idag vet ju, jag tänker såhär att dem ska vet hur de ska göra, men många vet ju, dem vet ju hur man tar kort, dem står alltid “jag kan din kod”, jaa man har ju en kod på ipaden men den vet dem redan och jag byter heller inte dem så dem kan den och skulle ju mycket väl bara kunna ta den och de får dem ibland emmh.. Det är väll det att dem kan mycket mer än vad man själv kan mmh så utmaningarna är väll mer att man ska hitta en form som passar många och kunna erbjuda dem det fast i mindre grupper tycker jag då” (Karin).

I ovanstående citat sade Karin “Barn idag vet ju”, vilket indikerar på att Karin talar på ett slags förgivet tagande sätt kring att barn idag har kunskap att behärska digitala verktyg. Barn framställs och konstrueras i hennes beskrivning som att de är kompetenta. Barn idag vet och kan allt till skillnad från förr då barnen sågs som tomma blad som skulle fyllas på med kunskaper, vilket indikerar på en förändrad barnsyn över tid. Karin talar på ett sätt som indikerar att barnen har en större kunskap än vad hon själv har, vilket kan vara en faktor till att hon inte använder digitala verktyg i en större utsträckning, då hon anser att barnen besitter mer kunskap än henne.

Effekten av detta kan vara att barnen inte utmanas eller får ett intresse av digitala verktyg i förskolan, då de redan anses som tillräckligt kompetenta. Karin talar även kring utmaningar som att hitta en form som passar många, samtidigt som hon menar att det skall erbjudas i mindre grupper. Karin positionerar sig i en jag-form under hela sitt uttalande, vilket indikerar att hon endast talar utifrån sig själv.

I nedanstående avsnitt presenteras den motstridiga diskursen *möjligheter* som belyser hur förskollärarna talar kring hur de arbetar/arbetat med digitala verktyg i förskolan.

5.1.2 Möjligheter med digitala verktyg i förskolan

Nedan följer fyra citat från förskollärarna Anna, Nova och Linda med efterföljande analys.

“Ipaden använder man ju ofta alltså i vardagen hela tiden, projektor kan man göra ifall man vill få upp en saga på väggen, om det är många barn eehh mikroskopäggen har vi ofta med oss ut i naturen, där kan man använda det, sen även när man är inne och man har hittat något litet man vill titta på, eehh och bee-boten är mycket för matematiken och teknik, och då använder man den också i olika aktiviteter” (Anna, 2 år i förskoleverksamheten). ... “Ehh jag tycker det är en jätteviktig grund för att barn föds in i en digitaliserad värld idag ehh och dem behöver kunna digitala verktyg för att kunna ta sig fram i samhället, så jag tycker det är ett jätteviktigt hjälpmedel plus att det har så många.. digitala verktyg kan hjälpa så mycket, för att om du är ett barn med speciella behov eller inte kan språket så kan du använda de på många olika sätt, .. så att det är en viktig del” (Anna).

Anna positionerar sig utifrån citatet ovan som en person som anser att digitala verktyg har en viktig roll i förskolan och att dessa skall användas dagligen, eftersom det är en digitaliserad värld vi lever i. Kunskap om digitala verktyg är ett måste för att barnen skall kunna *“ta sig fram i samhället”* som hon uttrycker det. Genom att använda olika digitala verktyg i olika ämnen och för barn med speciella behov eller barn som inte kan språket, framställs och konstrueras i hennes beskrivning som att det är ett verktyg som hjälper henne och gör det möjligt att fånga även de barnen, vilket understryks då hon uttrycker *“digitala verktyg kan hjälpa så mycket”*. En sådan konstruktion skulle kunna ha funktionen att verka övertygande om digitala verktygens möjligheter samt att förändringen med att barnen skall ges förutsättningar till att utveckla kunskap, samt använda sig utav digitala verktyg i förskolan inte skrämmer henne. Vidare positionerar hon sig och talar som en person som innehar den kunskap och erfarenhet som behövs för att arbeta med digitala verktyg i förskolan.

Vidare uttrycker Nova hur de arbetar med digitala verktyg på hennes avdelning;

“Mmm just nu jobbar vi med en bok som heter alla får åka med, ... och då har vi använt mycket lärplattan med polyglutt för där finns ju böcker, i den, ja...i de.. där vi liksom läser och tittar på bilderna tillsammans med barnen, ehh.... och projektorn använder vi också mycket för att projicera upp så det blir större.. och man kan rita av.. och ja, sätta papper då” (Nova).

I ovanstående citat positionerar Nova en vi-form, vilket indikerar på att Nova väljer att inte enbart tala utifrån henne själv. Nova redogör för hur arbetslaget har använt sig av digitala verktyg som lärplattan och projektorn. Nova talar på ett sätt om digitala verktyg som att det skapar flera möjligheter än en traditionell bok. Möjligheter som till exempel poly glutt, där de läser och tittar på bilder tillsammans, projicera via projektorn så att de kan se det större och kalkylera. Funktionen med Novas framställning kan vara att hon vill belysa att arbetslaget nyttjar lärplattans användningsområden. Effekten av Novas positionering, att Nova uttrycker sig i vi-form, leder till att det blir oklart hur hon själv använder sig utav digitala verktyg i sin undervisning, det blir inte helt tydligt om Nova redogör för hennes egen användning tillsammans med barnen eller om hon talar om hur arbetslaget använder lärplattan i förskolan.

I nedanstående citat talar Linda kring digitala verktygens tillgänglighet;

“Här är ipads tillgängliga alltid eeh vilket jag är lite emot emmh men som sagt här är ju under konstruktion.. skrattar.. Här kommer lite ny personal och så så småningom så och vi har ju mer samma samsyn då på detta så jag tror att det kommer att underlätta..” (Linda).

I ovanstående citat positionerar sig Linda i en jag-form då hon under samtalsgången talar utifrån henne själv. Linda uttrycker att hon är emot att Ipaden alltid är tillgängliga och att avdelningen är under konstruktion samtidigt som hon skrattar, vilket kan tyda på att detta är något hon är nöjd med, att en förändring är på väg att ske. Linda talar om att den nya personalen som så småningom skall börja, att de har en mer liknande samsyn, vilket Linda talar för kommer underlätta. Funktionen med denna framställning kan vara att hon anser att det är av vikt med samsyn, att det underlättar om kollegorna i arbetslaget har samsyn angående det digitala verktygens tillgänglighet och vad det är okej att användas till. Effekten av detta, att inte ha samma samsyn blir att barnen får möta förskollärare som har olika åsikter kring digitala verktygs tillgänglighet. För barnen kan detta vara förvirrande och jobbigt om en förskollärare bestämmer och tycker en sak medan en annan något helt annat. Detta kan även leda till att barnen tyr sig till den förskolläraren som de vet är väldigt tillåtande, vilket i sin tur kan

bli problematiskt då barnen kan bli erbjudna olika förutsättningar beroende på vem som är på arbetet.

Vidare uttrycker Anna sin åsikt om vikten av att vara öppen för att lära sig;

“Man ska inte vara rädd för att använda det, även fast man inte vet, för att det var som i våras, då började vi mycket med green screen och jag kunde inte någonting av det, jag vet att man gör det lite i skolan och får lära sig men det är på ett helt annat sätt att göra det här och sen dessutom när man inte själv kan det så bra och man ska lära ut det till barnen men i slutändan så blev det jättefina greenscreen filmer som barnen hade skapat, men man ska inte vara rädd det är bara att ge sig ut att våga, testa. Man får använda varandra, och det är jätteroligt att se när någon annan inte kan och så kommer barnen och lär dem, men ta hjälp av varandra och våga!” (Anna).

I ovanstående citat uttalar Anna att *“man ska inte vara rädd för att använda det”* Antagligen så härstammar hennes uttalande i att det finns en rädsla hos pedagoger när det gäller att använda sig av digitala verktyg, att okunskap och rädslan för att göra fel är det som hindrar de flesta från att använda sig utav digitala verktyg. Vidare vill Anna uppmana alla till att våga och se möjligheter med att använda sig utav digitala verktyg fast man inte vet hur de fungerar, att det kan bli ett lärande i sig. Funktionen med denna framställning kan till synes vara att ses som våglig och som en medforskare med barnen. Våglig då hon utmanar sig själv med en applikation hon inte arbetat med innan med barngrupp, och medforskare då hon inte räds att låta barnen ta plats som den mer kunniga och att de tillsammans tar sig vidare i processen. Vidare kan Annas uttalande ha den retoriska funktionen att uppmuntra oss som intervjuar samt läsare till att verkligen våga testa sig fram och gärna göra det tillsammans med barnen.

5.2 Syftet med digitala verktyg i förskolan

I föreliggande avsnitt redogörs kategoriseringen *syftet med digitala verktyg i förskolan*, som framkom i analysen genom två motstridiga diskurser som benämns som *slötittande* och *pedagogiskt syfte*. Dessa framkom i bearbetningen av empirin med fokus på hur förskollärare talar om digitala verktyg. Konstruktionerna möjliggör för förskollärarna att på olika sätt tolka och beskriva deras verklighet.

5.2.1 Slötittande eller pedagogiskt syfte

Nedan följer tre citat från förskollärarna Linda och Kim med efterföljande analys.

“Jag jobbar ju inte att ipads ska vara tillgänglig för barnen bara för slötittande utan att det gärna ska vara ett pedagogiskt syfte med det eeh att

man tar fram det i en.. ja men en pedagogisk aktivitet, jag ser ju digitala verktyg som ett verktyg liksom för att precis som alla andra..” (Linda).

Linda positionerar sig själv utifrån ovanstående citat som att det är hon som är den enda som jobbar för att hindra barnen från “slötittande” på Ipaden. Troligtvis hänvisar hennes uttalande till många människors åsikter som kan utläsas i samhällsdebatter och sociala medier om att barn slötittar för mycket på Ipad. Eftersom Linda vill hindra barnen från slötittande skapas aktiviteten som barn bör skyddas ifrån samt att den på något sätt skulle vara skadlig för barnen. Funktionen med hennes framställning skulle kunna ses som ett försök till att positionera sig och framstå som medveten och kompetent. Medveten då hon i sitt uttalande uttrycker sig om att det finns ett problem med att barn slötittar på Ipad, kompetent eftersom hon talar om att hon skall hindra dem från slötittande genom att det skall finnas syfte och det skall ses som ett verktyg att tillgå i verksamheten. Effekten av denna konstruktion blir att barnen i dagens samhälle, vilket där det sker slötittande som innebär att barnen inte behöver anstränga sig särskilt mycket, ser digitala verktyg som underhållning istället för verktyg att söka information, eller som att användas som ett verktyg till att producera.

Vidare beskriver Linda sina åsikter om digitala verktyg genom att uttrycka;

“Ja men att sätta dig in i olika miljöer som jag sa innan och alltså jag ser ju bara fördelar med det så länge man ser det som ett pedagogiskt verktyg och inte som en.. ja men leksak..ungefär..” (Linda).

Utifrån ovanstående citat påpekar Linda ännu en gång vikten av att hon tycker att det är viktigt att de digitala verktygen ses som ett pedagogiskt verktyg, att om det gör det så finns det enbart fördelar med att använda sig utav de i verksamheten. Utifrån denna konstruktion går hon dock vidare med att uttrycka “ja men en leksak”, vilket indikerar att det finns ytterligare ett hinder, det finns inte bara en risk med att barnen använder digitala verktyg för att slötitta utan de kan även användas som en leksak istället för ett pedagogiskt verktyg. Linda positionerar sig som en motståndare till fri användning av digitala verktyg till barnen.

Funktionen med hennes konstruktion kan vara ytterligare ett försök att positionera sig som medveten och kompetent när det gäller digitala verktyg i förskolan som redogjorts för tidigare. Vidare kan hennes resonemang ha en så kallad retorisk funktion att hon vill övertyga oss som intervjuar att hon inte låter barnen använda digitala verktyg för slötittande eller som en leksak, utan det skall finnas syfte med användandet och fungera som verktyg som alla andra verktyg som finns i förskolan.

Vidare resonerar Kim kring barns kunskap och syftet;

*“Ibland har det ju varit att många barn har ju redan ipads från hemma så det är ju vana vid det men dem som inte har de då är det ju bara att lära sig hur det fungerar så det beror ju på vilket syfte, vilket barn det är”
(Kim).*

Utifrån citatet ovan synliggörs två kategoriseringar, barn som har ipads hemma och barn som inte har det. Detta innebär att Kim positionerar sig som en person som är medveten om att barnen i dagens samhälle har olika möjligheter och kunskaper om digitala verktyg. Utifrån denna konstruktion blir funktionen att hennes uppgift blir att ta reda på vad barnen har för kunskaper och vad de i så fall bör ge barnen förutsättningar till att utveckla kunskaper om. Effekten av denna konstruktion kan vara att det kan bli fokus på vem som inte blir erbjuden digitala verktyg, att det kan bli utmärkande för barnen. Samtidigt som det är av vikt att barnen som inte har samma möjligheter hemma, får möjlighet att använda digitala verktyg i förskolan.

5.3 Det avgörande intresset

I följande avsnitt presenteras kategoriseringen *det avgörande intresset*, som framkom i analysen genom två diskurser som benämns som *förskollärares intresse* och *förskollärares ideer om barns intresse*. Dessa framkom i bearbetningen av empirin med fokus på hur förskollärarna talade om digitala verktyg. Förskollärares intresse synliggjordes då respondenterna uttryckte sig i jag-form med ord som; jag tycker, jag jobbar samt roligt och lätt. Förskollärares ideer om barnens intresse synliggjordes genom hur förskollärarna talade kring barns delaktighet och inflytande.

5.3.1 Förskollärares intresse

Nedan följer fem citat från förskollärarna Anna, Karin och Linda med efterföljande analys.

“Jag tycker det är ganska lätt, man kan göra så mycket med det, och barnen är alltid intresserade av de, de tycker att det är jätteroligt när de kommer fram, alltså en bee bot fångar alltid barnen, så att de är inga svårigheter” (Anna).

I ovanstående citat positionerar Anna sig som att hon besitter kunskap kring digitala verktyg och att hon ser att det är ett verktyg med flera möjligheter istället för att se hinder med de. Anna talar även för barnen, för deras intresse och att verktygen alltid fångar barnen. Funktionen med Annas framställning kan vara att visa på att hon är positiv och tycker om att använda sig utav digitala verktyg i sin undervisning och i miljön då hon talar för att det digitala alltid fångar och intresserar barnen. Att hon vill framställa sig som positiv kan vara kopplat till den debatt som förekommer i samhället om digitala verktyg i förskolan, där forskare belyst de positiva

effekterna av att använda digitala verktyg i förskolan och vad dessa verktyg kan bidra med. Denna konstruktion kan ha funktionen att visa på en positiv inställning, att inte se hinder utan möjligheter till att använda digitala verktyg till att fånga upp barnens intresse.

Vidare talar Karin om sin användning av digitala verktyg genom att beskriva följande;

“Jag använder nog mycket ipad, tror jag nog att man använder mest emmh. Ja men att man snabbt kan kolla upp någonting ifall det är något barn som ville ha reda på tjurar, titta på tjurar ja då är det snabbt då förutsätter man att allt ska funka, nätet ska funka, skrivaren ska funka så att man snabbt kan skriva ut och då fångar man också barnet i den stunden”(Karin).

Utifrån ovanstående citat positionerar sig Karin som en person som är osäker när det gäller digitala verktyg i förskolan. I uttalande nämner hon ord som *nog* och *tror* vilket indikerar en viss osäkerhet. Denna osäkerhet kan antingen grunda sig i hennes kunskap kring digitala verktyg eller de sociala förväntningarna som förväntas av henne som förskollärare om hur något skall sägas samt vad. Karin framhäver sedan fördelarna kring användning av digitala verktyg, att dess hastighet möjliggör att få fram kunskap fort och att detta är en förutsättning för att fånga barnen, dock belyser hon vikten av att nätet etc skall fungera.

Karin för ett resonemang om digitala verktyg, att de möjliggör att *“man snabbt kan kolla upp någonting”* samt *“snabbt kan skriva ut”* vilket indikerar att hon anser att det är viktigt att det går snabbt samt att det skall gå snabbt för att kunna hålla kvar och fånga barnens intresse. I detta uttalande redogör Karin för att om tekniken börjar krångla är det svårt att hålla kvar intresset eller att fånga dem då det blir uthålliga, tekniken skall fungera och det skall gå snabbt och smidigt att använda. Utifrån denna konstruktion kan funktionen bli att med hennes inställning vara att hon utifrån erfarenheter varit med om tekniken inte alltid går snabbt och att det då varit svårt att fånga barnen i aktiviteter. Effekten av detta kan vara att risken för att det uppstår tekniska problem gör att förskollärare begränsar sig till att använda ett verktyg mer än andra samt att den retoriska funktionen kan vara att övertyga om att hon använder sig mest av Ipad om hon måste men att hon inte är särskilt positivt inställd till det eftersom hon talar om flera olika saker som kan hindra henne och barnen i användandet av digitala verktyg.

Vidare resonerar Linda kring sitt intresse om digitala verktygen;

“Jag tycker att det är så spännande och roligt att använda digitala verktyg, för de är ju ett digitalt samhälle vi lever i liksom, du kan ju gå ut och hitta QR-koder på stan liksom och jobba utanför förskolan” (Linda).

I ovanstående citat redogör Linda för att det digitaliserade samhälle vi lever i och vilka funktioner detta kan ha. Linda talar för att undervisningen numera kan breddas och tas utanför förskolans väggar. Funktionen med hennes beskrivning kan vara att visa på att hon tycker det är intressant och spännande att hon numera kan använda sig av sin närmiljö i sin undervisning och bege sig ut på stan med förskolebarnen och till exempel skanna QR koder som hon talar om. Effekten av detta kan vara att Linda positionerar sig själv som positiv till att använda sig utav närområdet genom att hon uttrycker “spännande och roligt” samt “jobba utanför förskolan”.

Vidare beskriver Linda sitt arbete genom två efterföljande citat;

“Jag jobbar ju mycket med ipads och då finns där ju många appar och så som man kan ladda ner till exempel joo men green screen då kan vi ta som ett konkret exempel, eeh.. hänga upp ett... ja men grön.. jo men grönt tyg så att barnen själva får göra lite egna miljöer då och att man kan skapa egna nya miljöer. Emmh, det tycker jag är ett väldigt roligt verktyg för barnen eeh där dem kan sätta in sig i helt nya miljöer, de kan vara i öknen helt plötsligt eeh och bli lite källkritiska till olika eeemmh. flöden och så som... de kommer i kontakt med”. ... “Wifi-puck är ju till exempel ett väldigt intressant verktyg eeh.. jag jobbar ju också mycket ute i skogen eeh tar in material utifrån och så kan man se närmare på det så där tar man ju gärna med det i planeringen att nu ska vi titta närmare på löven, hur ser dem ut, eller jord.. vad finns i jorden? och då kan man använda wifi-pucken och du kan fota den, zooma in zooma ut alltså gå lite mer på djupet så där i den planeringen så kommer det ju ganska naturligt att man liksom går mer på djupet, man kan ju googla vidare på vissa grejer också om man inte hittar någon information och så” (Linda).

Utifrån följande beskrivningar positionerar sig Linda som en förskollärare som har intresse för att använda sig av olika digitala verktyg och olika applikationer på Ipaden i sin undervisning. Utifrån hennes uttalande “*det tycker jag är ett väldigt roligt verktyg för barnen*” konstrueras det i uttalandet som att det är av vikt att barnen får använda de digitala verktygen just som ett verktyg, att deras aktiva användning är viktig för att de skall bli källkritiska. Linda talar om digitala verktyg som att de är något hon är intresserad av och använder på olika sätt både i planerade aktiviteter och spontant, barnens medverkan och intresse ses som viktig för henne. Funktionen med denna framställning kan vara att hon anser det är viktigt att barnen erbjuds möjligheter att utveckla sina kunskaper och “*bli lite källkritiska till olika eeemmh. flöden och så som... de kommer i kontakt med*” som hon uttrycker det. Detta uttalande hänvisar troligtvis till de olika

flöden som barnen i dagens digitaliserade samhälle möter i sin vardag, och kan ses som en faktor till att effekten av denna konstruktion är att hon anser det är av vikt att barnen i tidig ålder möter olika digitala verktyg och får möjlighet att utveckla adekvat digital kompetens och bli källkritiska.

Vidare uttrycker Karin följande;

“Hmm det är väll telefon och ipad då skulle jag säga som är tillgängliga för dem, inte så att de står någonstans och de kan gå och ta dem utan man måste ju fråga eller bli erbjuden det.. eeh eehm (Karin).

I ovanstående citat talar Karin för att telefon och Ipads är tillgängliga för barnen på förskolan dock talar hon om att de inte står någonstans och att barnen inte kan ta dem utan barnen måste bli erbjuden dem, utifrån hennes resonemang hade det varit intressant att diskutera begreppet tillgänglig för att synliggöra hennes resonemang kring det. Karin intar en tvetydig position, funktionen med hennes uttalande är att digitala verktyg skall vara tillgängliga för barnen, men effekten blir att de är tillgängliga för barnen om de får tillåtelse till det genom antingen att bli tillfrågad eller fråga själv, vilket resulterar till att de då blir tillgängliga i viss grad och på vissa krav samt villkor som förskollärarna bestämmer.

5.3.2 Förskollärares idéer om barns intresse

Nedan följer ett citat från förskolläraren Anna med efterföljande analys.

“Jag tänker.. hur.. vad kan de bidra med och hur kan jag göra det intressant för barnen och vad de får ut av det, emh.. så att de själva kan ta det vidare”. ... “Hur mycket kompetens de har inom det och vilka barn jag har, vilken ålder emmhh vad deras intresse är, för att om inte jag vet vad deras intresse är, så är det svårt att fånga dem och det är mycket det de handlar om, för vi har så många olika språk och om inte jag kan fånga intresset såå för många av dem har svårt att förstå när man bara pratar och om inte jag då vet deras intresse så är det jättesvårt att fånga dem, för att de förstår inte vad jag säger eeh så då är det ett annat sätt att fånga dem, för att de tycker att de är roligt” (Anna).

Anna positionerar sig utifrån citatet ovan som att hon anser att det är av vikt att reflektera över vad det digitala verktyget kan bidra med, och hur de kan användas för att fånga och göra barnen intresserade när hon ska använda det i undervisningen. Vidare resonerar hon om barnens nuvarande kompetens och intressen att det är viktiga faktorer för att fånga barnen i sitt lärande med digitala verktyg. Funktionen med denna framställning skulle för Annas del kunna vara att visa att hon är medveten om att en faktor för att fånga barnen ligger i att kunna få de intresserade, att de digitala verktygen i sig kan fånga dem för att de tycker de är roliga. De digitala verktygen ses som ett hjälpmedel. Anna reflekterar medvetet över barnens intresse och hur hon

ska applicera de till undervisningen med digitala verktyg samt digitala verktyg, som ett hjälpmedel för att fånga barnen och då speciellt barnen som inte förstår vad hon säger som hon uttrycker det. Den retoriska funktionen kan således vara att visa oss som intervjuar att hon innehar kunskap om digitala verktyg och att det är av vikt att reflektera över barns intressen och hur de digitala verktygen kan användas som hjälpmedel i undervisningen för att fånga barnen och utgå från deras intressen. Utifrån hennes resonemang positionerar hon sig som att hon själv har ett intresse och kompetens kring digitala verktyg eftersom hon reflekterar över barnens erfarenheter och intressen och det verkar som hon vill att det ska ta till sig erfarenheter som de sedan själva kan ta vidare.

5.4 Förskollärarnas legitimeringar

Ur analysen gick det att utläsa samtliga förskollärares diskurser som togs i bruk eller skapades för att legitimera sina uttalanden. Detta har varit möjligt genom att föreliggande studie har använt sig av analysverktygen funktion och effekt samt att förskollärarnas positioneringar och konstruktioner har skrivits fram. Förskollärarna som talade om att de inte använde sig utav digitala verktyg i större utsträckning legitimerade sina uttalande, med att tala om att de behöver mer kompetensutbildning. Däremot när förskollärarna talade om möjligheter med digitala verktyg och att de arbetar med det i större utsträckning legitimerade förskollärarna sina uttalande. Genom att uttrycka att det är av vikt att barnen får förutsättningar att arbeta med digitala verktyg för att ta sig fram i samhället då det är en digitaliserad värld vi lever i. Användning av digitala verktyg för slötittande eller för pedagogiskt syfte legitimerade förskollärarna sig diskursivt med att det är av vikt att det finns pedagogiskt syfte med användningen. Eftersom förskollärarna uttrycker att det sker slötittande hemma, menar de därför att det ska finnas ett pedagogiskt syfte med användningen av digitala verktyg i förskolan. Vidare legitimerade sig förskollärarna diskursivt genom att uttrycka att när digitala verktyg ska användas ska det utgå ifrån barnens intresse eller förskollärarnas idéer om vad barnen kan vara intresserade av för att möjliggöra en utveckling av deras digitala kompetens.

5.5 Sammanfattning av resultat & analys

Med utgångspunkt utifrån det empiriska material som redogjorts för i resultat och analys avsnittet ovan, synliggjordes flera diskurser kring hur förskollärare talar om digitala verktyg i förskolan. I det första resultat och analysdelen *Barn idag föds in i ett digitaliserat samhälle* redovisas två diskursiva praktiker som benämns *Utmaningar med digitala verktyg i förskolan*. I denna diskurs synliggjordes det hur förskollärare talar om digitala verktyg som att det innebar flertalet olika utmaningar som till

exempel förskollärares kompetens, barngruppen och en kostnadsfråga.

Medan det i den andra diskursen *möjligheter med digitala verktyg i förskolan*, synliggjordes hur förskollärarna talade om digitala verktygens möjligheter för att fånga och göra barnen intresserade samt möjligheterna att använda de digitala verktygen som hjälpmedel. I resultat och analys avsnittet framställdes kategorin *Syftet med digitala verktyg i förskolan* som redovisar diskurserna *pedagogiskt syfte* och *slötittande*. I dessa diskurser synliggjordes förskollärarnas resonemang i hur de talade om att det var av vikt att digitala verktyg ska användas när det finnas syfte för det, en lärplatta ska inte användas för slötittande. I sista resultat och analysdelen framställs kategorin *Det avgörande intresset* som redovisar två diskursiva praktiker, *förskollärares intresse* som synliggjordes genom hur förskollärarna talade om digitala verktyg, att de talade ofta i jag-form och att de använde ord som roligt och lätt. I den andra diskursen *förskollärares idéer om barns intresse* talade förskollärare om sina idéer om att kunskap om barns intresse är av vikt för att fånga barnen med de digitala verktygen. I vår analys och resultat har det synliggjorts hur förskollärarna talar om digitala verktyg i undervisningen i förskolan. Genom att språkbruket har analyserats med hjälp av analysverktygen, har olika positioner och legitimeringar som förskollärarna intagit synliggjorts och hypoteser kring dessa har skrivits fram. Förskollärarna legitimerar användningen av digitala verktyg genom att de intar positioner samt tar i bruk eller skapar diskurser när de talar om digitala verktyg.

6. Diskussion

I följande avsnitt presenteras en diskussion kring studiens resultat i relation till studiens syfte, forskningsfrågor samt tidigare forskning sedan följer en metoddiskussion där valen för studiens tillvägagångssätt reflekteras och diskuteras.

6.1 Resultatdiskussion

Syftet med studien är att synliggöra de diskurser förskollärare positionerar och legitimerar sig inom användningen av digitala verktyg i undervisningen. Vårt resultat visade på flera motstridiga diskurser som framträder i hur förskollärare talar kring digitalisering i förskolan; digitala verktyg som utmaningar eller möjligheter, slötittande eller pedagogiskt syfte samt förskollärares intresse eller förskollärares idéer om barns intresse.

6.1.1 Digital kompetens

Utifrån vår analys och resultat framgick det att tre av respondenterna talade för att de känner sig säkra och använder digitala verktyg dagligen i sin undervisning. Medan de övriga tre respondenterna ansåg sig själva sakna

kompetens inom ämnet och känner sig osäkra kring användning av digitala verktyg i förskolan. Detta framhävde Kim att hon behövde utvecklas i, genom kompetensutveckling och hade en önskan om att använda digitala verktyg i större utsträckning. Detta stämmer överens med Otterborn et al., (2019) och Bonneton- Botté et al., (2021) studier som belyser att kompetensutveckling inom digitala verktyg är efterfrågat bland förskollärare. Även Linda och Anna talade om, att de hade sett denna osäkerhet hos kollegor, medans de själva ansåg sig ha kompetens nog och tyckte att det var lätt och roligt att arbeta med digitala verktyg.

Detta stämmer överens med Bonneton- Botté et al., (2021) & Forsling (2017) studier som fann liknande resultat, att det finns en osäkerhet och rädsla som leder till att förskollärare sällan, trots tydliga mål i läroplanen använder sig av digitala verktyg i undervisningen. Detta kan tyda på att utvecklingen av de digitala verktygen i det digitaliserade samhället sker i sådan takt att förskollärare inte hinner med. Det nya kan kännas ovant och otryggt att ta sig an och utforska med barnen, förskollärare legitimerar sina uttalande som att de måste erfara kompetens kring de olika verktygen för att de ska känna sig säkrare att använda sig utav dessa. Istället för att agera som medforskare och tillsammans med barnen utforska hur de digitala verktygen fungerar och vad som är möjligt att göra med de.

Denna generations barn och kommande generationer kommer inte att känna till världen utan digitala verktyg, som vissa av respondenterna har erfarenhet av. Detta sätter en viss press på att förskollärare ska anamma det digitala och våga prova sig fram samt utforska hur de kan användas i förskolan och vad de vill att det ska ge barnen för förutsättningar i deras lärande och utveckling.

6.1.2 Barnsyn

I samtliga delar av resultatet uppmärksammades en övergripande diskurs kring förskollärarnas barnsyn. Detta framhävs bland annat av Karin då hon uttrycker att *“barn idag vet ju”*. Barnsynen synliggörs som det kompetenta barnet, som tar in och lär sig det digitala på ett raskt sätt. Resonemang förs om att barn idag får mycket av sin digitala kompetens hemifrån, vilket kan leda till att diskussioner förs om att i förskolan bör det arbetas på andra sätt och att de digitala verktygen inte har en lika självklar plats på förskolor. Detta stämmer överens med Marklund & Dunkels (2016) som menar att de digitala verktygen inte alltid har en given plats i förskolan.

Barnsynen förskollärarna har är avgörande för vad och hur de digitala verktygen implementeras i undervisningen i förskolan. Samtliga förskollärare talar och legitimerar sig på ett eller annat sätt kring barnen och de digitala verktygen, vilket indikerar att barnen är i centrum för deras

resonemang kring digitala verktyg. I samstämmighet med ovanstående avsnitt beskriver Skantz Åberg et. al (2014) vikten av att undervisningen i förskolan bör utgå från barnens intresse. Det är barnen som är utgångspunkten och de digitala verktygen ska anpassas utifrån dem och bidra samt utmana barnen i deras utveckling och lärande. Barnsynen är en övergripande diskurs som görs synlig i förskollärarnas val av ord och begrepp och hur de talar om barnen.

6.1.3 Ansvaret

I resultatet gick det att utläsa hur förskolläraren Anna talade om digitala verktyg i undervisningen, där hon uttrycker vikten av en bred variation av användning av digitala verktyg i vardagen i form av projektor, bee-bot och mikroskop ägg. Vidare talade Anna om digitala verktyg som något förskollärare inte bör vara rädda för att utmana sig själv med att använda, även om en själv anser att de inte har tillräckliga kunskaper. I Nielsen (2014) studie visade det sig att förskollärarens agerande är viktig för att utmana, stötta, vägleda samt för att uppmuntra barnen till att använda olika strategier i undervisningen med digitala verktyg. I både Annas uttalande och Niensens (2014) studie går det att utläsa att ansvaret ligger på förskolläraren, vilket är samstämmigt med läroplanen. Förskollärarna är ansvariga för att barnen får förutsättningar och möjligheter att utveckla en adekvat digital kompetens under sin tid på förskolan (Skolverket, 2018), samt att utveckla ett kritiskt förhållningssätt till de digitala verktyg hen möter i sin vardag (Nielsen, 2018).

Vidare talar Anna och Kim om att barnen, samt vuxna ska få möjligheter till att utveckla sin kunskap kring digitala verktyg i förskolan. Linda och Anna utvecklar detta vidare, genom att tala om att barnen idag växer upp i ett digitalt samhälle. Det är deras ansvar att skapa förutsättningar för att barnen skall få utveckla en digital kompetens, samt lära dem att bli källkritiska och inte bara trycka sig vidare, som de uttrycker det. Därav är det av vikt att förskollärarna reflekterar kritiskt hur de digitala verktygen används i förskolan (Bescthorner & Hutchison, 2013).

Palaiogou (2016) genomförde en undersökning vars resultat visade att även om lärarna är digitalt kompetenta i deras privatliv så finns det hinder för att implementera digitala verktyg i praktiken. I motsats till Palaiogou´s studie visade vårt resultat att det framgick att framförallt Anna och Linda talade om sin användning som att de använder sig av digitala verktyg i sin undervisning. Genom att uttrycka sig i jag-form samt att de talade om olika erfarenheter av att använda sig utav digitala verktyg i förskolan utan några hinder. Dock i samstämmighet med Palaiogou´s studie framkom det hinder i vår analys där flertalet av förskollärarna uttryckte en osäkerhet när de talade om digitala verktyg i förskolan.

Ur analysen går det att utläsa att samtliga förskollärare talar för att det ska finnas ett pedagogiskt syfte med användningen av digitala verktyg i förskolan och att det inte bör användas för slötittande eller som en leksak. I Rowsell och Harwoods (2015) studie belyses problematiken kring hur lärplattor i allt större utsträckning läggs i händerna på barnen utan ett syfte. Vidare kan detta leda till att det sker en diskussion mellan förskollärare om de digitala verktygen ska tillåtas att användas för slötittande eller om de enbart ska användas om det finns ett pedagogiskt syfte. Denna form av reflektion synliggjordes i hur Linda talade om hur det är på hennes arbetsplats. Linda uttrycker att de inte är överens kring de digitala verktygens användning i förskolan, då hon anser att det i nuläget får användas för slötittande, vilket hon talade om att hon är emot. Därav uttrycker hon förhoppning om att detta kommer att ändras när hennes nya kollegor ska börja, då de har arbetat tillsammans tidigare och har en gemensam samsyn kring digital användning i förskolan. I Schriever (2021) studies resultat har det visats att lärarna har autonomin att bestämma och påverka sin arbetsmiljö. Deras engagemang, erfarenheter, effektivitet samt känsla av syfte är avgörande för de beslut som tas över hur de digitala verktygen skall användas i förskolan.

6.1.4 Barns intresse

I Lundqvist et. al (2021) studie redogörs det att alla barn skall erbjudas en utbildning som innehåller undervisning integrerad med digitala verktyg. Undervisningen skall utgå från barnens intresse och de digitala verktygen skall underlätta barns lärande. I likhet med Lundqvist resonerade samtliga förskollärare kring vikten av att ta tillvara på barnens intressen och utgå från dessa i undervisningen samt för att fånga barnen. Utifrån Anna och Lindas sätt att tala om digitala verktyg, skulle det kunna vara ett sätt för dem att visa att de är pålästa. De använder sig av flertalet begrepp som till exempel pedagogiskt syfte, barnens intresse samt kompetens och resonerar kring digitala verktyg på ett sätt som även kan utläsas i tidigare forsknings avsnittet om digitala verktyg i förskolan.

I föreliggande studies resultat visade det sig att förskollärarna talade om att de digitala verktygen kan hjälpa till att fånga barnens intresse och få dem intresserade i olika ämnen, eller att undersöka och söka upp information. Detta stämmer överens med Skantz Åberg et. al (2014) studie som menar att barn i förskolan skall ges förutsättningar att bli introducerade för samt att få möjlighet att använda digitala verktyg i deras lärande och utveckling utifrån deras intresse. Vidare kan vi utläsa hur förskollärarna talade för att intresset av att använda sig utav de digitala verktygen varierade. Utifrån hur samhället ser ut idag och de debatter som sker kring digitala verktyg i förskolan, skulle det kunna vara en bidragande faktor till att förskollärare

positionerar och legitimerar sig olika när de talar om digitala verktygen utifrån möjligheter eller utmaningar. Dessa positioner har dock inte varit statistiska under intervjuerna utan föränderliga. Detta belystes bland annat i Karins uttalande, där hon uttrycker *“man ska hitta en form som passar många och kunna erbjuda dem det fast i mindre grupper, tycker jag då”*. Här positionerar och hon sig som att det ska passa många, för att sedan inta positionen att de digitala ska erbjudas till mindre grupper.

6.2 Metoddiskussion

Studiens teoretiska ramverk är inspirerad av socialkonstruktionism, där språket har en betydande roll då människors kunskap ses som socialt konstruerade faktorer, vilka kommer från språket som människor skapar tillsammans. Då språket är socialt konstruerat blir också människors kunskap om verkligheten socialt konstruerad snarare än att kunskapen upptäcks på ett objektiva sätt (Säljö, 2015). Socialkonstruktionism framstod som ett naturligt val då vi undersöker hur förskollärare talar kring användning av digitala verktyg i förskolan. Dock kan förskollärarna medvetet försköna sitt talande och språk under intervjun eftersom det finns tid till att fundera ut sitt svar, då det endast var intervjuare samt förskollärare närvarande. Hade vi till exempel fört fokusgruppsamtal, är det inte säkert att det hade förekommit lika mycket utrymme för att fundera på sitt svar.

Valet av analysmetoden i studien är inspirerad av diskursanalys, då även diskursanalys som i likhet med socialkonstruktionism utgår från språket och hur dess konstruktion skapar den så kallade verkligheten (Bryman, 2018). Genom att använda oss av diskursanalys har det hjälpt oss att synliggöra huret i våra frågeställningar, å ena sidan hade ingen av oss författare några specifika kunskaper om vare sig socialkonstruktionism eller diskursanalys. Därav var processen att skapa förståelse för de olika långdragen, men lärörrik. Hade vi å andra sidan istället utgått från en vetenskapsteori eller vetenskaplig teori vi hade mer förkunskaper om hade resultatet och analysen blivit annorlunda, dock ville vi utmana oss själva.

Vårt val av att föra semistrukturerade intervjuer med inspelning som metod anser vi skapade möjligheter för oss att samla in mycket empiri, eftersom vi kunde ställa öppna frågor samt följdfrågor. Å ena sidan menar Bryman (2018) att denna sorts intervju lämpar sig främst för vana intervjuare, å andra sidan ansåg vi trots detta att fördelarna att använda semistrukturerade intervjuer som metod till denna studie var flera. Dock kan intervjuerna och i viss mån resultatet blivit påverkat på något vis av det faktum att vi inte är vana intervjuare samt att vi valt att förskollärarna inte skulle få ta del av frågorna i förväg då vi önskade svar som de inte hunnit tänka över hur de skulle formulera i för tid. Däremot kan förskollärarnas språkbruk, trots att de

fick frågorna där och då ha blivit påverkat av oss, genom att de har velat svara så rätt som möjligt på våra frågor, utifrån de krav och förväntningar som ställs på förskollärare.

Genom att spela in intervjuerna skapades möjligheten att spela upp det empiriska materialet flera gånger. Dock finns alltid risken att tekniken strular, att inspelningen inte blir lyckad eller att inspelningen hade kunnat bryta mitt i intervjun. Trots dessa risker ansåg vi att det var lönsamt för oss att spela in intervjuerna då detta var gynnande för transkriberingen, dock hade studiens trovärdighet ökat om vi hade transkriberat och analyserat allt empiriska material var för sig och sedan jämfört och utläst om vi kommit fram till ett likvärdigt resultat. Istället för att dela upp intervjuerna och transkriberingarna individuellt och hade vi kunnat fört analysarbetet tillsammans. I studien ingick endast sex respondenter, ett större antal med en större variation på ålder och verksamma år i förskolan skulle ha bidragit till ett större spektrum i studien och därmed en djupare förståelse. I denna studie var det endast kvinnor som blev inkluderade, vilket kan ha haft en påverkan på resultatet. Men å andra sidan är det dock av vikt att poängtera att könsfördelningen inom yrket förskollärare i Sverige, är kvinnodominerat med hela 96,7% (Statistiska centralbyrån, 2021).

7. Slutsats

Denna studie bidrog till att belysa förskollärares diskurser, positioneringar samt hur förskollärarna legitimerar sig när de talar om digitala verktyg i förskolan. I studien framkom det att det fanns motstridiga diskurser som innefattade utmaningar och möjligheter, slötittande och pedagogiskt syfte. Detta upptäcktes genom att förskollärarna legitimerade sig genom sättet de talade på huruvida den breda variation digitala verktyg kan ge samt vilka möjligheter de öppnar upp för, i till exempel språket. Dock var utmaningarna som uttrycktes dessvärre fler då det talades om en brist på kompetens och en osäkerhet, vilket även stämmer överens med den tidigare forskningen där förskollärare legitimerar sin användning av digitala verktyg utifrån deras kompetens. En annan diskurs som synliggjordes var syftet med digitala verktyg i förskolan, som visade sig genom att samtliga förskollärare legitimerade sitt uttalande genom att belysa villkoret som fanns för att använda digitala verktyg i förskolan. De menade att där ska finnas ett pedagogiskt syfte och att det inte ska användas för något annat. De sista diskurserna som synliggjordes var huruvida förskollärare talade utifrån deras intresse samt hur förskollärarna talade utifrån deras idéer om barns intresse. Detta kan vi utifrån hur förskollärarna talade, se som en faktor som har betydelse för hur förskollärarna talar om digitala verktyg.

8. Didaktiska implikationer

Föreliggande studie riktar sig till verksamma förskollärare i förskolan. Examensarbetet ämnar att ge kunskap samt kännedom om hur förskollärare legitimerar sina uttalande genom positioneringar och diskurser när de talar om digitala verktyg. De didaktiska implikationerna i studien bidrar med att synliggöra de diskurser förskollärare tar i bruk och skapar om digitala verktyg, samt hur förskollärare positionerar och legitimerar sig ifråga om användning av digitala verktyg i förskolan. En annan didaktisk tillämpning är vikten av att man som förskollärare blir medveten om sin kompetens och våga utmana sig, då det är avgörande för det pedagogiska arbetet med digitala verktyg.

9. Vidare forskning

En utveckling av denna studie hade kunnat göras genom att föra fokussamtal snarare än enskilda semistrukturerade intervjuer. Detta för att bättre synliggöra hur förskollärare talar kring digitala verktyg då de samtalar tillsammans, samt hur de påverkar varandra med sitt sätt att tala. Det finns utrymme för framtida studier som hade kunnat ge en fortsatt insyn i hur digitala verktyg används och talas om i förskolan. Men föreliggande studie synliggör de tydliga diskurser som förskollärarna har tagit i bruk och skapat samt de legitimeringar förskollärarna gör i frågan om användningen av digitala verktyg i förskolan. Det är av vikt att känna till detta för att på så sätt kunna utveckla arbetet och använda digitala verktyg till dess fulla potential i förskolan.

Referenser

- Almén, L. (2021). *One-school-for-all As Practice—A Nexus Analysis of Everyday Digitalization Practices*. [Doktorsavhandling, Jönköping Universitet]. <http://hj.diva-portal.org/smash/get/diva2:1585540/FULLTEXT01.pdf>
- Allwood, C.M. & Erikson, M.G. (2017). *Grundläggande vetenskapsteori: för psykologi och andra beteendevetenskaper*. (Andra upplagan). Studentlitteratur.
- Beschorner, B., & Hutchison, A. (2013). iPads as a literacy teaching tool in early childhood. *International Journal of Education in Mathematics, Science and Technology*, 1(1), 16-24.
- Bjørndal, C.R.P. (2018). *Det värderande ögat: observation, utvärdering och utveckling i undervisning och handledning*. (Andra upplagan). Liber.
- Bonneton-Botté, N., Beucher-Marsal, C., Bara, F., Muller, J., Corf, L. L., Quéméneur, M., & Dare, M. (2021). Teaching cursive handwriting: A contribution to the acceptability study of using digital tablets in French classrooms. *Journal of Early Childhood Literacy*, 21(2), 259-282. <https://doi.org/10.1177/1468798419838587>
- Bourbour, M., Vigmo, S., & Samuelsson, I. P. (2015). Integration of interactive whiteboard in Swedish preschool practices. *Early Child Development and Care*, 185(1), 100-120. <https://doi.org/10.1080/03004430.2014.908865>
- Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. (Tredje upplagan). Liber.
- Disney, L., Barnes, A., Ey, L., & Geng, G. (2019). Digital play in young children's numeracy learning. *Australasian Journal of Early Childhood*, 44(2), 166-181. <https://doi-org.ezproxy.bib.hh.se/10.1177%2F1836939119832084>

- Eriksson-Zetterquist, U. & Ahrne, G. (2015). Intervjuer. I G. Ahrne & P. Svensson (Red.), *Handbok i kvalitativa metoder (2., [utök. och aktualiserade] uppl.)*. Liber.
- Forsling, K. (2017). *Att överbrygga klyftor i ett digitalt lärandeland- skap. Design och iscensättning för skriv-och läslärande i för- skoleklass och lågstadium*. [Doktorsavhandling, Åbo Akademi].
https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/135225/forsling_karin.pdf?sequence=2.
- Forsling, K. (2021). Collegial Learning and Digital Literacy Education in a Swedish Preschool. *Early Childhood Education Journal*, 1-10.
<https://doi.org/10.1007/s10643-021-01289-9>
- Havnesköld, L. & Risholm Mothander, P. (2009). *Utvecklingspsykologi*. (3., [helt omarb., och uppdaterade] uppl.) Liber.
- Hillén, S., Johansson, B. & Karlsson, M. (2013). *Att involvera barn i forskning och utveckling*. (1. uppl.) Studentlitteratur.
- Holmberg, K. (2010). *Musik- och kulturskolan i senmoderniteten: reservat eller marknad?* [Doktorsavhandling, Musikhögskolan i Malmö].
<https://lup.lub.lu.se/search/files/6094378/1593039.pdf>
- Hvit Lindstrand, S. (2015). *Små barns tecken-och meningsskapande i förskola: Multimodalt görande och teknologi* [Doktorsavhandling, Jönköping Universitet]. <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:809835/FULLTEXT02.pdf>
- Johnston, K. (2019). Digital technology as a tool to support children and educators as co-learners. *Global Studies of Childhood*, 9(4), 306-317.
<https://doi.org/10.1177/2043610619871571>
- Lundqvist, J., Sandström, M., Franzén, K., Wetso, G. M., Larsdotter Bodin, U., Runström Nilsson, P., & Munter, A. C. (2021). Differentierad undervisning och integrerade digitala verktyg i förskola och skola: En storskalig studie. *Utbildning och Lärande/Education and Learning*, 15(3), 9-31.
- Marklund, L. & Dunkels, E. (2016). Digital play as a means to develop children's literacy and power in the Swedish preschool. *Early years An international research journals*, 36(3), 289-304.
<https://doi.org/10.1080/09575146.2016.1181608>

Marklund, L. (2020). Swedish preschool teachers' experiences from pedagogical use of digital play. *Journal of Early Childhood Education Research*, 9(1), 171-193.

Nilsen, M. (2014). *Barns aktiviteter med datorplattor i förskolan*. [Doktorsavhandling, Göteborgs Universitet].
https://gupea.ub.gu.se/bitstream/handle/2077/37236/gupea_2077_37236_1.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Nilsen, M. (2018). *Barns och lärares aktiviteter med datorplattor och appar i förskolan*. [Doktorsavhandling, Göteborgs Universitet].
https://gupea.ub.gu.se/bitstream/handle/2077/57483/gupea_2077_57483_1.pdf?sequence=1

Otterborn, A., Schönborn, K., & Hultén, M. (2019). Surveying preschool teachers' use of digital tablets: general and technology education related findings. *International journal of technology and design education*, 29(4), 717-737. <https://doi.org/10.1007/s10798-018-9469-9>

Palaiologou, I. (2016). Teachers' dispositions towards the role of digital devices in play-based pedagogy in early childhood education. *Early Years*, 36(3), 305-321. <https://doi.org/10.1080/09575146.2016.1174816>

Papadakis, S., Kalogiannakis, M., & Zaranis, N. (2018). The effectiveness of computer and tablet assisted intervention in early childhood students' understanding of numbers. An empirical study conducted in Greece. *Education and Information Technologies*, 23(5), 1849-1871. <https://doi.org/10.1007/s10639-018-9693-7>

Petersen, P. (2015). That's how much I can do! -Children's Agency in Digital Tablet activities in a Swedish Preschool Environment. *Nordic Journal of Digital Literacy*, 10(3), 145-169.
<https://doi.org/10.18261/ISSN1891-943X-2015-03-03>

Rowell, J., & Harwood, D. (2015). "Let it go": Exploring the image of the child as a producer, consumer, and inventor. *Theory into Practice*, 54(2), 136-146. <https://doi.org/10.1080/00405841.2015.1010847>

Schriever, V. (2021). Early childhood teachers' management of their changing roles regarding digital technologies in kindergarten: A grounded

theory study. *Australasian Journal of Early Childhood*, 46(1), 32-49.
<https://doi-org.ezproxy.bib.hh.se/10.1177/1836939120979065>

Skantz Åberg, E., Lantz-Andersson, A., & Pramling, N. (2014). 'Once upon a time there was a mouse': children's technology-mediated storytelling in preschool class. *Early Child Development and Care*, 184(11), 1583-1598.
<https://doi-org.ezproxy.bib.hh.se/10.1080/03004430.2013.867342>

Skolverket. (2018). *Läroplanen för förskolan - Lpfö 18*. Skolverket.

Skolverket. (2022). *Barn och personal i förskola- hösten 2021*.
<https://www.skolverket.se/publikationer?id=9716>

Statens medieråd. (2019). *Småungar & medier 2019*.
<https://www.statensmedierad.se/download/18.1ecdaa0017633a0d6666153/1607512034789/Småungar%20och%20medier%202019%20tillganglighetsanpassad.pdf>

Statistiska centralbyrån. (2021). *Personal i förskolan efter utbildning 2021*.
<https://www.scb.se/hitta-statistik/temaomraden/jamstalldhet/jamstalld-utbildning/personal/personal-i-forskolan-efter-utbildning/https://www.scb.se/hitta-statistik/temaomraden/jamstalldhet/jamstalld-utbildning/personal/personal-i-forskolan-efter-utbildning/>

Säljö, R. (2015). *Lärande: en introduktion till perspektiv och metaforer*. (Första upplagan). Gleerups.

Thomassen, M. (2007). *Vetenskap, kunskap och praxis: introduktion till vetenskapsfilosofi*. (1. uppl.) Gleerups.

Vaughan, M., & Beers, C. (2017). Using an exploratory professional development initiative to introduce iPads in the early childhood education classroom. *Early Childhood Education Journal*, 45(3), 321-331.
<https://doi.org/10.1007/s10643-016-0772-3>

Vetenskapsrådet. (2017). *God forskningssed*. Stockholm: Vetenskapsrådet.
<https://www.vr.se/analys/rapporter/vara-rapporter/2017-08-29-god-forskningssed.html>

Veraksa, N. E., Veraksa, A. N., Bukhalenkova, D. A., & Säljö, R. (2021). Exploring the development of executive functions in children in a digital

world. *European Journal of Psychology of Education*, 1-16.
<https://doi.org/10.1007/s10212-021-00584-8>

Bilagor

I nedanstående avsnitt presenteras studiens bilagor.

Bilaga 1

Informationsmail

Hej!

Vi heter Frida Andersen & Charlotte Andersson, vi går nu vår sista termin på förskolläraryrket på högskolan i Halmstad. För närvarande skriver vi vårt examensarbete där vi genomför en studie om digitala verktyg. Metoden i studien är intervjuer samt fältanteckningar av inomhusmiljön under vecka 48 & 49, vi undrar därför om ni skulle vara intresserade av att delta?

Syftet med studien är att synliggöra hur förskollärare använder sig av digitala verktyg i undervisning samt redogöra för hur de digitala verktygen tillgängliggörs i inomhusmiljön. Dessutom ämnar examensarbetet att ge kunskap om hur förskollärare skulle kunna arbeta aktivt med att tillgängliggöra digitala verktyg i inomhusmiljön och i undervisningen.

I studien utgår vi från Vetenskapsrådets forskningsetiska principer, vilket innebär att utformning, insamling och vid bearbetning av empirin har följande fyra huvudkrav tagits i beaktning: informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet samt nyttjandekravet. Medverkande i studien kommer att delges information kring intervjuerna, att deltagandet är frivilligt och att man när som helst kan återkalla sitt samtycke och därmed avbryta sin medverkan utan att ange orsak. Innan intervjun kommer ni få skriva på en samtyckesblankett om ni vill delta eller ej. I studien kommer respondenter figureras med fiktiva namn för att identiteter inte skall kunna identifieras. Den empiri som samlats in kommer enbart användas till det berörda examensarbetet och kommer därför efter transkribering att förstöras.

Tack på förhand!

Önskar ni att medverka eller har ni andra frågor?

Vänligen kontakta oss:

Frida Andersen, mail@student.hh.se, 070XXXXXXXX

Charlotte Andersson, mail@student.hh.se, 07XXXXXXXXXX

Med vänliga hälsningar, Frida Andersen & Charlotte Andersson

Bilaga 2

Samtyckesblankett till deltagande i intervju om digitala verktyg

Jag har fått information om studien (uppsatsens benämning) och accepterar att delta.

Jag har fått information om de uppgifter som samlas in om mig kommer att behandlas konfidentiellt, det vill säga att de kommer att behandlas på ett sätt som innebär att min identitet inte kommer att avslöjas för obehöriga.

Jag är medveten om att mitt deltagande är helt frivilligt och att jag när som helst kan återkalla samtycket och därmed avbryta min medverkan utan att ange orsak.

Underskrift

Namnförtydligande

.....
.....

Ort och datum

.....

Bilaga 3

Intervjufrågor:

Övergripande frågor:

1. Ålder?
2. Hur länge har du arbetat som förskollärare (totalt)
3. Hur länge har du arbetat på denna förskola?
4. Vilken utbildning har du?

Frågor om digitala verktyg:

1. Vad betyder begreppet “digitala verktyg” för dig?
2. Beskriv ett digitalt verktyg med konkret exempel!
3. Vilka digitala verktyg finns på din avdelning/förskola att tillgå?
4. Beskriv hur använder du dessa digitala verktyg i din undervisning inomhus? (följdfråga: som ett hjälpmedel eller det digitala i sig? speciellt ämne? lätt eller svårt?)
5. Vad är det som är problematiskt/svår/utmaningar? Vad beror det på?
6. Vad är det som är lättare, roligare mer intressant? Vad beror det på?
7. Önskar du använda digitala verktyg mer/mindre i undervisningen inomhus? - vad kan detta då bero på?
8. Är digitala verktyg tillgängliga i er lärmiljö inomhus? - om ja, på vilket sätt? och vilka är de?
9. Om nej – vad beror det på?
10. Hur tänker du kring planering av undervisning när du ska använda dig av digitala verktyg inomhus?
11. Vad anser du är viktigt att reflektera över när du ska använda dig av digitala verktyg i undervisningen inomhus?
12. Vad anser du är viktigt att reflektera över när du ska implementera och tillgängliggöra digitala verktyg i inomhusmiljön?
13. Vad har du för verktyg (kontaktuppgifter) om du känner att du behöver hjälp?

14. Övrig fråga eller följdfråga.

1. Har du något övrigt du vill tillägga?